

FAQ pro nově příchozí rodiče z Ukrajiny

Jste nově příchozí, kterým bylo v souvislosti s válkou na Ukrajině uděleno vízum strpění na 1 rok nebo dočasná ochranná? Máte otázky ohledně vzdělávání? Odpovědi na ty nejčastější najdete zde.*

21. 3. 2022 nabyl účinnosti tzv. Lex Ukrajina, dočasný zákon, který zohledňuje nastalou situaci a vstup do českého vzdělávání pro nově příchozí zjednodušuje. Zákon má omezenou dobu platnosti do 31. 3. 2023.

Povinná školní docházka a právo na vzdělání

* Může mé dítě chodit v ČR do školy?

Ano. U základní školy a předškolního ročníku mateřské školy existuje navíc i povinnost školní docházky. Pro střední (10. třída a výš) a vyšší vzdělání je nutné splnit kritéria přijetí dané školy. Vaše děti mají přístup ke vzdělání za stejných podmínek jako občané ČR.

* Vztahuje se na mé dítě povinnost školní docházky?

Rodiče mají povinnost zapsat do základní školy děti, kterým je k 31. 8. daného roku 6 let. Povinná školní docházka končí absolvováním 9 let docházky.

Děti, kterým je k 31. 8. daného roku 5 let, mají rodiče povinnost zapsat do předškolního ročníku mateřské školy.

* Jak mám teď dítě zapsat do základní školy?

Doporučujeme jako první kontaktovat buď vaši spádovou školu ([viz Praktický rádce](#)), případně rovnou odbor školství vaší obce či městské části, kde vám úředníci poradí školu ve vašem okolí s volnou kapacitou a mohou podniknout i další kroky pro zajištění docházky vašeho dítěte. Pokud žádáte o přijetí v konkrétní škole, doporučujeme podat žádost písemně.

* Musím dát dítě do školy okamžitě?

V tuto chvíli se doporučuje dát dětem čas na adaptaci a zorientování se v novém prostředí. Nemá příliš smysl zapisovat dítě k běžné docházce, pokud máte například ubytování, o kterém předem víte, že je jen na několik týdnů. Pak je lepší chvíli počkat a zapsat děti do školy/školky až v místě, kde budete pobývat dlouhodoběji. Zatím můžete využít nově vznikající možnosti neformálního vzdělávání, adaptační skupiny, neoficiální ukrajinské třídy apod.

Z doporučení ministerstva školství navíc vyplývá, že úřady nebudou řešit, pokud nově příchozí nezapíší děti do školy do 90 dní od příjezdu do ČR. Technicky vzato ale povinnost školní docházky vzniká okamžikem získání pobytu a právo na vzdělání mají všechny děti automaticky. Pokud tedy například dostanete informaci, že před zapsáním do školy či školky musíte 90 dní čekat, není to pravda.

Mateřská škola (MŠ, školka) a základní škola (ZŠ)

* Jak mám postupovat při zapsání dítěte do vzdělávání?

Doporučujeme kontaktovat odbor školství obecního/městského úřadu, který je zřizovatelem mateřských a základních škol. Tam by vám měli být schopni doporučit školu nebo školku. Pokud zřizovatel už v žádné jím zřizované škole volná místa nemá, měl by je – zejména u dětí ve věku povinné docházky - zajistit ve spolupráci s krajským úřadem. Následně doporučujeme podat písemnou žádost o přijetí řediteli ZŠ/MŠ.

* **Mám dítě ve věku 2-5 let. Může chodit do školky?**

Ano, pokud se najde MŠ s volnou kapacitou. To je však v současné situaci často problém. Přednost mají navíc děti ve věku povinného předškolního ročníku. Můžete ale své dítě do školky přihlásit k řádnému zápisu pro příští školní rok.

Zápisy pro školní rok 2022/2023 (školní rok začíná 1. 9. 2022)

* **Nepodařilo se mi umístit dítě do školy/školky – prý ho mám přihlásit od září. Jak to funguje?**

Normální zápisy probíhají v dubnu (ZŠ) a v květnu (MŠ) - více viz Praktický rádce. Pro nově příchozí jsou však namísto toho letos zákonem určeny dodatečné zápisy, které ředitelé škol a školek budou vyhlašovat na termín mezi 1.6. a 15.7. Sledujte proto webové stránky konkrétních škol a školek ve vaší blízkosti a stránky svých městských částí/obcí.

* **Co je to spádová škola?**

Je to škola, která je místní vyhláškou obecního/městského úřadu určena pro danou adresu v obci jako prioritní pro přijímání dětí z určené (spádové) oblasti a má pro ně zajistit místo. Můžete žádat o přijetí vašeho dítěte i jinou školu, ale ve své spádové škole budete mít přednost. Pro školky je obvykle spádovou oblastí celé území obce.

Střední škola (SŠ)

* **Kdy v ČR začíná střední škola? Kolik let trvá?**

Po dokončení 9. třídy na základní škole trvá 4 roky u maturitních oborů a 3 roky u oborů vzdělání s výučním listem. Podrobnější informace najdete v Praktickém rádci.

* **Můžu přestoupit rovnou na českou SŠ?**

Ano, podle nové úpravy je to dokonce možné už i v rámci probíhajícího 1. ročníku (odpovídá 10. třídě). S největší pravděpodobností ale budete potřebovat intenzivní jazykovou podporu a podpůrná opatření ze strany školy.

* **Do kdy si můžu podat přihlášku?**

Pro nově příchozí z Ukrajiny byl standardní termín přijímání přihlášek pro 1. kolo přijímacího řízení (1. 3.) prodloužen do 5. 4. 2022. V 1. kole si můžete podat 2 přihlášky. Po vyhlášení výsledků 1. kola budou (cca od posledního týdne v květnu dále) na některých školách vyhlášena 2. kola přijímacího řízení. Počet přihlášek ve 2. kole již není nijak omezen.

* **Pokud chci na SŠ od září 2022, musím skládat jednotné přijímací zkoušky z češtiny a matematiky?**

A: na 3leté výuční obory ne

B: na 4leté maturitní obory budete skládat zkoušku jen z matematiky a budete mít 25 % času navíc nebo budete mít možnost skládat zkoušku v ukrajinském či anglickém jazyce.

Ve 2. kole a později se už zkoušky nedělají. Podrobné informace včetně vysvětlení typů škol a oborů najdete v Praktickém rádci.

Nostrifikace – uznání rovnocennosti zahraničního vzdělání

* **Musím mít nostrifikaci základní školy pro běžné denní studium na SŠ?**

Ne, stačí doložit 9 let docházky do školy např. vysvědčením.

* **Co mám dělat, když nemám vysvědčení?**

Nový zákon dočasně umožňuje vysvědčení nahradit čestným prohlášením.

* **K čemu tedy nostrifikaci potřebuji?**

Zejména pokud chcete v ČR studovat vysokou nebo vyšší odbornou školu, podnikat nebo pracovat v regulovaných oborech. Nostrifikace je také nutná u některých atypických druhů středoškolského vzdělávání (např. u zrychleného studia) nebo u nástavbového studia (pro získání maturity) po absolvování oboru s výučním listem.

* **Kdo nostrifikaci vyřizuje?**

V případě vzdělání získaného na ZŠ, střední škole nebo vyšší odborné škole žádosti vyřizuje Odbor školství vašeho kraje nebo Magistrát hl. m. Prahy.

Uznání rovnocennosti vzdělání z vysoké školy (stupeň bakalář a vyšší) vyřizují veřejné vysoké školy s obdobným studijním programem. Více k tématu například na www.nostrifikace.mkc.cz

* **Kolik zaplatím za nostrifikaci?**

V tomto roce jste osvobozeni od správního poplatku.

Vysoká škola

* **Moje dítě dokončuje ukrajinskou 11. třídu, může jít na českou VŠ?**

Pro nástup na VŠ je třeba mít:

- ukončené středoškolské vzdělání (tzn. dokončit ukrajinskou 11. třídu);
- mít toto vzdělání nostrifikované (viz výše);
- mít dobrou znalost českého jazyka (v případě studia v češtině);
- případně splnit přijímací zkoušky.

* **Studoval(a) jsem na VŠ na Ukrajině, můžu pokračovat ve studiu tady?**

Zkuste se obrátit na vysoké školy s podobným nebo stejným oborem, některé školy nabízí možnost přestupu do vyššího ročníku. Více informací najdete na webových stránkách jednotlivých vysokých škol.

Mimoškolní aktivity pro děti

Řada organizací, např. domy dětí a mládeže (DDM), centra volného času (CVČ) a další organizace jako například skauti, nízkoprahové kluby, sportovní kluby snaží otevírat nové kluby a volnočasové aktivity nebo služby hlídání dětí. Řadu aktivit pro děti a mládež nabízejí i neziskové organizace, církve, nově vzniklé dobrovolnické iniciativy a další.

Tyto aktivity mohou sloužit jako podnětná náplň volného času nebo i jako dočasná náhrada školy či školky tam, kde jsou například kapacity školek aktuálně plné.

PS:

O všech tématech se dozvíte více v [Praktickém rádci METY](https://meta-ops.eu/prakticky-radce/informace/) >> <https://meta-ops.eu/prakticky-radce/informace/>

* některé z těchto informací platí pouze pro osoby příšedší z Ukrajiny po 24. 2. 2022 v režimu dočasné ochrany/víza strpění, na něž se vztahuje tzv. Lex Ukrajina školství (zákon č. 67/2022 Sb. ze dne 21. 3. 2022)

Školám můžete doporučit konzultaci s kolegyněmi z pedagogické sekce METY <https://meta-ops.eu/kontakty/> a náš web Inkluzivní škola <https://www.inkluzivniskola.cz/> Připravili jsme také odpovědi na časté dotazy (FAQ) pro školy <https://www.inkluzivniskola.cz/faq/>